

Koronavírus elleni oltás: a hatósági orvos válaszol a leggyakoribb kérdésekre

Manapság számos kérdés merül fel az emberekben a koronavírus elleni védőoltásról, és sok a bizonytalanság a témával kapcsolatban. A Gesundheitsregion^{plus} összegyűjtötte a leggyakrabban felmerülő kérdéseket, és felkérte Dr. Heidi Brandl doktornőt, a Passaui Közegészségügyi Hivatal munkatársát, hogy válaszoljon rájuk.

Miért lehet veszélyes a koronavírus-fertőzés?

Amikor valaki megfertőződik, a vírus behatol a sejtekbe, és védekezési folyamatokat indít el. Vannak, akiknek az immunrendszere túlzott mértékben reagál – ilyen esetben a betegség súlyos lefolyású, és szervkárosodással jár. A vírus emellett fontos szerveket is megfertőzhet, a közelmúltban már az agyi érendszer károsodását is kimutatták a betegség lehetséges következményei között.

Miért nem kell tartanom a koronavírus elleni oltástól és az esetleges utóhatásaitól?

November 21-éig Németországban 58,6 millióan kaptak legalább egy dózist az oltásból. Az országban 2021. november 10-éig összesen 44 millió embert oltottak be a

Biontech/Pfizer mRNS-vakcinájával,

világszerte pedig már több mint **egymilliárd ember** kapta meg a Biontech/Pfizer vagy a Moderna mRNS-oltóanyagát. Ennek során beigazolódott, hogy ezek a vakcinák nagyon biztonságosak. (...) Ritka mellékhatásként azonosították eddig a szívizomgyulladást fiatal férfiaknál, amely általában spontán gyógyult.

Utal-e bármi arra, hogy ezek az mRNS-oltások károsítják a szervezetemet, és megváltoztatják a génjeimet?

Az mRNS nem károsítja az örökítőanyagot. Egy „utasítás” szerepét tölti be: bejut az izomsejtekbe, ahol aztán a szervezet az „utasítás” alapján felépíti a koronavírus tüskefehérjéit, és bemutatja őket az immunrendszernek. Ekkor elindul az antitestek termelődése, és a sejtekhez kötött védelem – az ún. sejt immunitás – is aktiválódik. Az mRNS mindeközben nem jut be a sejtmagba, és órákon belül teljesen lebomlik.

Van értelme várni az elölt vírust tartalmazó oltásokra?

Az elölt vírus fehérjéjén alapuló oltásokra túl sokáig tart a várakozás. Az elkövetkező hetekben rendkívül magas a megfertőződés kockázata, ezért a lehető leghamarabb ki kell használni az oltás lehetőségét.

Mostanában a beoltottak között is nagyon sok a fertőzött. Nem hatásos az oltás?

Az, hogy milyen arányban fertőződnek meg az oltottak, és milyen arányban a nem oltottak, a Covid-19 elleni védőoltás kiemelkedő hatékonyságát mutatja. A védőoltás megbetegedés esetén megelőzi a súlyos tüneteket, és a beoltottak nem kerülnek olyan gyakran kórházba, ha megbetegszenek. Az oltás hatása idővel ugyan csökken, mégis hatékonyan véd a súlyos megbetegedés ellen.

A be nem oltottak csoportjában lényegesen többen betegszenek meg és szorulnak kórházi kezelésre. A hosszú lefolyású Covid kockázata is lényegesen magasabb az oltatlanok körében, mint a beoltottnál.

Melyik korosztály a leginkább veszélyeztetett?

Németországban a legtöbben a 60 év feletti korosztályból kerülnek kórházba. Mivel ennek a csoportnak a 13%-a nem oltott, ők különösen nagy kockázatnak vannak kitéve.

A betegség újabb hullámának megelőzése, illetve gyengítése érdekében a 12–59 évesek 85%-át és a 60 év feletti 90%-át kell beoltani. Ettől a céltől még nagyon messze vagyunk.

Miért félnek különösen a fiatal nők az oltástól?

A közösségi oldalakon sokan a koronavírus elleni védőoltást teszik felelőssé az esetleges meddőségért. Erre azonban egyáltalán nincs tudományos bizonyíték.

Sem vetélést, sem az oltással összefüggésbe hozható terhesség alatti szövődményeket nem lehetett megfigyelni.

Éppen ellenkezőleg, az oltatlan terhes nőknél nagyobb a kockázata annak, hogy súlyosan megbetegítse őket a koronavírus-fertőzés. Az oltással ezt nagyon gyakran meg lehet akadályozni.

Az is szóba kerül, hogy az oltás befolyásolja a menstruációs ciklust. A menstruáció valóban késhet, ez a jelenség azonban minden védőoltásnál előfordulhat. A ciklus egy idő után normalizálódik. A különösen magas átoltottságú országokban, például Portugáliában, nem változott a terhességek száma.

Vannak olyan okok, amelyek egyértelműen az oltás felvétele ellen szólnak?

Az ilyen okok rendkívül ritkák. Ide tartozik például a vakcina összetevőivel szembeni súlyos intolerancia vagy allergia. Ha aggályai vagy féltelmei vannak ezzel kapcsolatban, javasolt egy szakorvoshoz vagy szakklinikához fordulni. Az ilyen aggályok a legtöbb esetben tisztázhatók, és a súlyos koronavírus-fertőzés lényegesen nagyobb kockázatot rejt.

Kinek van szüksége emlékeztető oltásra?

18 éven felül mindenkinek, aki több mint 5 hónappal korábban kapta meg az utolsó koronavírus elleni oltását.

Ellenőrizni kell az ellenanyagszintet az emlékeztető oltás előtt?

Nem szükséges. Jelenleg nem egyértelmű, hogy az ellenanyagszint alkalmas-e az emlékeztető oltás megfelelő időpontjának megállapítására.

Miért van szükség emlékeztető oltásra?

A harmadik oltás megvéd minket, és a vírus továbbterjedését is megakadályozza. Azokkal összehasonlítva, akik 5 hónapja kapták meg a második oltást, a harmadik adag komolyan növeli a hatékonyságot: a súlyos lefolyást 92%-os, a halálos kimenetelt 81%-os eséllyel képes megelőzni. A tudósok csak a harmadik oltás után beszélnek teljes védelemről, és a Robert Koch Intézet németországi adatai is azt bizonyítják, hogy a három oltás a tünetekkel és a súlyos megbetegedéssel járó fertőzés ellen is véd. Az emlékeztető oltás már körülbelül 5-7 nappal a beadása után védettséget ad.

Lehetnek az oltásnak eltitkolt mellékhatásai?

Nem, éppen ellenkezőleg. Minden fellépő mellékhatást rögzítenek, ha pedig haláleset történik, minden esetben független ellenőrző testület vizsgálja ki, hogy összefüggésben lehet-e az oltással. A Paul-Ehrlich-Institut folyamatosan frissíti a COVID-19 elleni vakcinákról szóló [biztonsági jelentéseket](#).

Vannak, akik az első oltás után lettek betegek. Károsította az oltás az immunrendszerüket?

Nem. A koronavírus elleni oltás után már rövid időn belül kimutatható az immunsejtek aktiválódása. A vírus domináns delta variánsa ellen azonban csak az oltási sorozat befejezése után jelentkezik a védőhatás. Ha sok koronavírusos eset fordul elő valakinek a környezetében, akkor nagyon magas a megfertőződés kockázata. A védettség kialakulásáig ezért is igen fontos a távolságtartás, a higiéniai szabályok betartása, a maszkviselés és a társas érintkezések számának csökkentése.

Minden egyes oltás számít, és csak az oltással tudjuk legyőzni a világjárványt. Foglaljon időpontot a háziorvosánál vagy egy oltóközpontban.

A Moderna emlékeztető oltás rosszabb, mint a Biontech/Pfizer?

Nem. Mindkét vakcinának azonos a hatása, és egymást követően is alkalmazhatók ugyanannál az embernél. A Moderna esetében az emlékeztető oltáshoz csak fél adag oltóanyagot használnak. A Modernát nem alkalmazzák 30 éves kor alatt, mivel ennél az oltóanyagnál a teljes dózis beadása után a fiatalabbak körében gyakoribb volt a szívizomgyulladás.

Miért ellenzi olyan sok orvos az oltást?

Ilyesmiről szó sincs, az orvosoknak csak nagyon kis hányada utasítja el az oltást. Túlnyomó többségük az mRNS-vakcinákkal történő oltást támogatja. Elég a jelenleg telített intenzív osztályok adatait megnézni: a 44–47. jelentési héten az intenzív osztályon bejelentett 598 Covid-19-esetből 504 beteg volt oltatlan.

A Covid-19 elleni védőoltás kifejezett hatékonysága minden korcsoportban megfigyelhető. Ez a covidos megbetegedések megelőzésével és a kórházba kerülés esélyével kapcsolatban is egyértelműen megmutatkozik.

Óvatosan kell kezelni azokat a tanulmányokat, amelyek azt sugallják, hogy az oltás veszélyei nagyobbak, mint amekkora haszna van a súlyos megbetegedések megelőzésében. Sokan a közösségi médiában szítanak olyan félelmeket, amelyekkel a jó szakembernek számító tudósok világszerte nem értenek egyet.

A vírus omikron variánsa ellen is hatékony az oltás?

Erről sajnos még nincsenek érdemi adataink. Az első dél-afrikai tapasztalatok azt mutatják, hogy a gyógyultak jelentős része újra megfertőződhet ezzel a változattal. Azonban ebben az esetben is igaz, hogy oltás nélkül többen kerülnek kórházba.

Az omikron variánsnál is számítani lehet arra, hogy az oltás megvéd a súlyos lefolyású betegségtől. A harmadik, emlékeztető oltás ez esetben különösen fontos.

Interjú közben: Dr. Heidi Brandl – a közegészségügyi hivatal orvosa, népegészségügyi szakember, megelőzési és egészségfejlesztési szakterületi vezető